

Bankacılık ve Sermaye Piyasaları Bülteni 2024/01

GVK Geçici 67'nci madde uyarınca uygulanan stopaj oranlarında değişiklikler

01 Mayıs 2024

Özet

Gelir Vergisi Kanunu ("GVK") Geçici 67'nci madde uyarınca uygulanmakta olan indirimli stopaj oranlarının geçerlilik süresi, 27/12/2023 tarih ve 8002 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının eki karar ile 30.04.2024 tarihine uzatılmıştı. 1 Mayıs 2024 tarih ve 32533 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 8434 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile ("Yeni Karar") 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesinin on yedinci fıkrasında yer alan yetki çerçevesinde, 2006/10731 sayılı BKK'nın eki Kararın geçici 2 nci, geçici 3 üncü, geçici 4 üncü ve geçici 5 inci maddelerinde yer alan 30/4/2024 ibareleri 31/7/2024 şeklinde değiştirilerek uygulama süresi 31/7/2024 tarihine kadar (bu tarih dâhil) geçerli olmak üzere 3 ay uzatılmış, ayrıca Akaryakıt istasyonlarında Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi (UTT) kurulması, ayrıca

- TL mevduat faizleri ile TL katılma hesapları kar paylarına,

- Bankalar tarafından ihraç edilen tahvil ve bonolardan elde edilen gelir ve kazançlar ile fon kullanıcısının bu bankalar olduğu kira sertifikalarından elde edilen gelir ve kazançlara,
- Yatırım fonlarından (değişken, karma, eurobond, dış borçlanma, yabancı, serbest fonlar ile unvanında “döviz” ifadesi geçen yatırım fonları hariç) elde edilen gelir ve kazançlara,
- Sermaye Piyasası Kanunu hükümlerine tabi olarak kurulan ipotek finansmanı kuruluşlarının ihraç etmiş olduğu varlığa dayalı menkul kıymet, ipoteğe dayalı menkul kıymet, varlık teminatlı menkul kıymet ve ipotek teminatlı menkul kıymetlerden elde edilen gelir ve kazançlara,
- Devlet tahvili ve Hazine bonolarından elde edilen gelir ve kazançlar ile 4749 sayılı Kanun uyarınca kurulan varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikalarından elde edilen gelir ve kazançlara

uygulanan indirimli tevkifat oranlarında bazı değişikliklere gidilmiştir. Ek olarak, Yeni Karar ile değiştirilen tevkifat oranlarına ilişkin Gelir İdaresi Başkanlığı'nın internet sitesinde bir Bilgi Notu paylaşılmıştır.

Kapsam

1. Mevduat ve katılım hesapları stopaj oranları:

29/9/2020 tarihli ve 3032 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu

Kararı'na eklenen geçici 2'nci maddesi çerçevesinde ilk olarak 31/12/2020 tarihine kadar TL cinsinden vadesiz ve özel cari hesaplara ve 30/9/2020 ile 31/12/2020 (bu tarih dahil) arasında açılan veya vadesi bu tarihler arasında yenilenen TL cinsinden hesaplara ödenecek mevduat faizlerine ve katılım bankaları tarafından TL cinsinden katılma hesabı karşılığı ödenen kar paylarına uygulanan stopaj oranları aşağıdaki gibi düzenlenmiştir:

- i) Vadesiz ve ihbarlı hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dâhil) vadeli hesaplarda %5,
- ii) 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli hesaplarda %3,
- iii) 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda %0,
- iv) Enflasyon oranına bağlı olarak değişken faiz oranı uygulanan 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda %0,
- v) Kur korumalı vadeli mevduat hesapları ile döviz tevdiat hesaplarından dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilen mevduat hesaplarında %0.
- vi) Altın cinsinden mevduat hesaplarından dönüşüm fiyatı üzerinden Türk lirasına çevrilen mevduat hesaplarında %0”

Katılım bankaları tarafından katılma hesabı karşılığında ödenen kar paylarından;

- i) Vadesiz, ihbarlı ve özel cari hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dâhil) vadeli hesaplarda %5,
- ii) 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli hesaplarda %3,
- iii) 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda %0,

- iv) Kur korumalı katılma hesapları ile döviz cinsinden katılım fonu hesaplarından dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilen katılma hesaplarında %0,
- v) Altın cinsinden katılım fonu hesaplarından dönüşüm fiyatı üzerinden Türk lirasına çevrilen katılma hesaplarında %0.

Söz konusu stopaj oranları uygulama süresi, en son 8002 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 30/04/2024 tarihine uzatılmıştı.

Yeni Karar ile stopaj oranları (i) 1 Mayıs 2024 tarihinden itibaren vadesiz ve özel cari hesaplara ödenecek faizler ve kar payları ile (ii) 1 Mayıs 2024 tarihinden itibaren açılan veya vadesi yenilenen vadeli hesaplara ödenecek faizler ve kar payları için 1 Mayıs 2024 tarihinden itibaren geçerli olacak şekilde VE (i) 31 Temmuz 2024 tarihine kadar (bu tarih dahil) vadesiz ve özel cari hesaplara ve (ii) 1 Mayıs 2024 ile 31 Temmuz 2024 tarihleri arasında (bu tarih dahil) açılan veya vadesiz bu tarihler arasında yenilenen hesaplara ödenecek faizler ve kar paylarına ilişkin olarak aşağıdaki gibi belirlendi:

- i) Vadesiz ve ihbarlı hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dâhil) vadeli hesaplarda %7.5,
- ii) 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli hesaplarda %5,
- iii) 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda %2.5,
- iv) Enflasyon oranına bağlı olarak değişken faiz oranı uygulanan 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda %0,
- v) Kur korumalı vadeli mevduat hesapları ile döviz tevdiat hesaplarından dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilen mevduat hesaplarında %0.
- vi) Altın cinsinden mevduat hesaplarından dönüşüm fiyatı üzerinden Türk lirasına çevrilen mevduat hesaplarında %0”

Katılım bankaları tarafından katılma hesabı karşılığında ödenen kar paylarından;

- i) Vadesiz, ihbarlı ve özel cari hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dâhil) vadeli hesaplarda %7.5,
- ii) 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli hesaplarda %5,
- iii) 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda %2.5,
- iv) Kur korumalı katılma hesapları ile döviz cinsinden katılım fonu hesaplarından dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilen katılma hesaplarında %0,
- v) Altın cinsinden katılım fonu hesaplarından dönüşüm fiyatı üzerinden Türk lirasına çevrilen katılma hesaplarında %0.

İndirimli stopaj uygulamasına dair başkaca bir Karar alınmasa idi stopaj oranları aşağıdaki gibi olacaktı:

- i) Vadesiz ve ihbarlı hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dâhil) vadeli hesaplarda %15,
- ii) 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli hesaplarda %12,
- iii) 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda %10,
- iv) Enflasyon oranına bağlı olarak değişken faiz oranı uygulanan 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda %0,
- v) Kur korumalı vadeli mevduat hesapları ile döviz tevdiat hesaplarından dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilen mevduat hesaplarında %0.

vi) Altın cinsinden mevduat hesaplarından dönüşüm fiyatı üzerinden Türk lirasına çevrilen mevduat hesaplarında %0"

Katılım bankaları tarafından katılma hesabı karşılığında ödenen kar paylarından;

- i) Vadesiz, ihbarlı ve özel cari hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dâhil) vadeli hesaplarda %15,
- ii) 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli hesaplarda %12,
- iii) 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda %10,
- iv) Kur korumalı katılma hesapları ile döviz cinsinden katılım fonu hesaplarından dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilen katılma hesaplarında %0,
- v) Altın cinsinden katılım fonu hesaplarından dönüşüm fiyatı üzerinden Türk lirasına çevrilen katılma hesaplarında %0.

Dolayısıyla, mevduat ve katılma hesaplarında indirimli stopaj oranı uygulamasının bazı stopaj oranlarının yükseltilmesine rağmen esasen (sonradan yine uzatılmazsa) 31 Temmuz 2024 tarihine dek sürdürüldüğü görülmektedir.

2. Bankalar tarafından ihraç edilen tahvil ve bonolar ile, bankaların fon kullanıcısı olduğu varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikaları:

22/12/2020 tarihli ve 3321 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu

Kararı'na eklenen geçici 3'üncü maddesi çerçevesinde, ilk olarak 23/12/2020 ile 31/3/2021 tarihi

(bu tarih dahil) arasında iktisap edilen, bankalar tarafından ihraç edilen tahvil ve bonolardan elde

edilen gelir ve kazançlar ile fon kullanıcısının bankalar olduğu varlık kiralama şirketleri tarafından

ihraç edilen kira sertifikalarından bazı kişilerce(*) elde edilen gelir ve kazançlara uygulanacak stopaj oranları aşağıdaki şekilde düzenlenmişti:

Menkul sermaye iratları:

- i) Vadesi 6 aya kadar (6 ay dahil) olanlarda %5
- ii) Vadesi 1 yıla kadar (1 yıl dahil) olanlarda %3
- iii) Vadesi 1 yıldan uzun olanlarda %0

Alım satım kazançları:

- i) 6 aydan az süreyle (6 ay dahil) elde tutulanların elden çıkarılması %5
- ii) 1 yıldan az süreyle (1 yıl dahil) elde tutulanların elden çıkarılması %3
- iii) 1 yıldan fazla süreyle elde tutulanların elden çıkarılması %0

Söz konusu stopaj oranları uygulama süresi, en son 8002 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile

30/04/2024 tarihine uzatılmıştı.

Yeni Karar ile stopaj oranları 1 Mayıs 2024 ile 31 Temmuz 2024 tarihi (bu tarih dahil) arasında iktisap edilen, bankalar tarafından ihraç edilen tahvil ve bonolardan elde edilen gelir ve kazançlar, ve fon kullanıcısının bu bankalar olduğu varlık kiralama şirketleri

tarafından ihraç edilen kira sertifikalarından elde edilen gelir ve kazançlar için aşağıdaki gibi belirlendi:

Menkul sermaye iratları:

- i) Vadesi 6 aya kadar (6 ay dahil) olanlarda %7.5
- ii) Vadesi 1 yıla kadar (1 yıl dahil) olanlarda %5
- iii) Vadesi 1 yıldan uzun olanlarda %2.5

Alım satım kazançları:

- i) 6 aydan az süreyle (6 ay dahil) elde tutulanların elden çıkarılması %7.5
- ii) 1 yıldan az süreyle (1 yıl dahil) elde tutulanların elden çıkarılması %5
- iii) 1 yıldan fazla süreyle elde tutulanların elden çıkarılması %2.5

İndirimli stopaj uygulamasına dair başkaca bir Karar alınmasa idi stopaj oranları aşağıdaki gibi olacaktı:

Menkul sermaye iratları ve alım satım kazançları:

- 24.05.2020 tarihinden sonra iktisap edilen finansman bonoları ve bir yıldan kısa vadeli kira sertifikalarında %15
- Diğerlerinde %10

Dolayısıyla, mevduat ve katılma hesaplarında olduğu gibi bankalar tarafından ihraç edilen tahvil ve bonolar ile, bankaların fon kullanıcısı olduğu varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikalarında da indirimli stopaj oranı uygulamasının stopaj oranlarının yükseltilmesine rağmen esasen (sonradan yine uzatılmazsa) 31 Temmuz 2024 tarihine dek sürdürüldüğü görülmektedir.

3. Yatırım Fonlarından elde edilen gelir ve kazançlar:

22/12/2020 tarihli ve 3321 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile ilk olarak 23/12/2020 ile 31/3/2021

tarihi (bu tarih dahil) arasında iktisap edilen (değişken, karma, eurobond, dış borçlanma, yabancı, serbest fonlar ile unvanında "döviz" ifadesi geçen yatırım fonları hariç) yatırım fonlarında bazı kişiler için(*) uygulanacak stopaj oranı %0 olarak belirlenmişti. Bu süre, 8002 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının Eki Karar ile 30/4/2024 tarihine uzatılmıştı.

Yeni Karar ile stopaj oranları 1 Mayıs 2024 ile 31 Temmuz 2024 tarihi (bu tarih dahil) arasında iktisap edilen (değişken, karma, eurobond, dış borçlanma, yabancı, serbest fonlar ile unvanında "döviz" ifadesi geçen yatırım fonları hariç) ve 23/12/2020 ile 30/4/2024 tarihleri arasında bu geçici madde nedeniyle tevkifat oranı %0 olarak uygulanan yatırım fonu katılma paylarından elde edilen gelir ve kazançlara ilişkin olarak 31 Temmuz 2024 tarihine dek %7.5 olarak belirlendi.

İndirimli stopaj uygulamasına dair başkaca bir Karar alınmasa idi stopaj oranları aşağıdaki gibi olacaktı:

- Pay senedi yoğun fon niteliğini haiz yatırım fonu katılma belgeleri ve borsa yatırım

fonu katılma belgelerinde %0

- Sürekli olarak portföyünün en az % 51'i BİST'de işlem gören pay senetlerinden oluşan yatırım fonlarının, 1 yıldan fazla süreyle elde tutulan katılma belgelerinin elden çıkarılması stopaja tabi değildir.
- Diğerlerinde %10

Dolayısıyla, Yeni Karar ile indirimli stopaj uygulamasının 31 Temmuz 2024 tarihine dek sürdürdüğü görülmekte ise de, bazı yatırım fonu katılma belgelerinde stopaj oranı 1 Mayıs 2024 tarihinden sonra iktisap edilenler için (sonradan uzatılmazsa) 31 Temmuz 2024'e dek %7.5'a çıkartılmıştır.

4. Hazine ve Maliye Bakanlığınca ihraç edilen Devlet tahvili ve Hazine bonolarından elde edilen ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi hakkında Kanun uyarınca kurulan varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikalarından elde edilen gelir ve kazançlar:

İndirimli stopaj oranları uygulaması öncesinde yurtiçi ihraçlı Devlet Tahvili ve Hazine Bonosu faizlerinden elde edilen gelir ve kazançlar [faiz/itfa gelirleri ile alım/satım kazançları] sermaye şirketleri (anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler, yatırım fonları) için %0, ve gerçek kişiler için ise %10 oranında stopaja tabi olarak düzenlenmişti.

22/12/2021 tarihi ile 31/12/2022 (bu tarih dahil) tarihi arasında iktisap edilen Hazine ve Maliye Bakanlığınca [yurt içinde] ihraç edilen devlet tahvili ve hazine bonolarından elde edilen gelir ve kazançlara [faiz/itfa gelirleri ile alım/satım kazançlarına] uygulanacak tevkifat oranı- iktisap edilen kıymetin vade tarihi veya para birimi farketmeksizin- sermaye şirketleri [anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler, yatırım fonları] yanında gerçek kişiler için de %0 olarak uygulanacak şekilde düzenlenmiş bulunmaktaydı. Bu süre, 8002 sayılı Cumhurbaşkanı Kararının Eki Karar ile 30/4/2024 tarihine uzatılmıştı.

Ayrıca, indirimli stopaj oranları uygulaması öncesinde 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi hakkında Kanun uyarınca kurulan varlık kiralama şirketleri tarafından yurt içinde ihraç edilen kira sertifikalarından elde edilen gelir ve kazançlarda [kar payı/itfa gelirleri ile alım/satım kazançları] uygulanacak tevkifat oranı sermaye şirketleri (anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler, yatırım fonları) için %0, gerçek kişiler için ise %10 olarak düzenlenmişti.

22/12/2021 tarihi ile 31/12/2022 (bu tarih dahil) arasında iktisap edilen ilgili [yalnızca 4749 sayılı Kanun uyarınca kurulan varlık kiralama şirketlerince] kira sertifikalarından elde edilen gelir ve kazançlara [kar payı/itfa gelirleri ile alım/satım kazançlarına] uygulanacak tevkifat oranı, iktisap edilen kıymetin vade tarihi veya para birimi farketmeksizin, sermaye şirketleri [anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler, yatırım fonları] yanında gerçek kişiler için de %0 olarak düzenlenmiş bulunmaktaydı. Bu süre, 8002 sayılı Cumhurbaşkanı Kararının Eki Karar ile 30/4/2024 tarihine uzatılmıştı.

Yeni Karar ile söz konusu gelir ve kazançlar için %0 stopaj oranı 31 Temmuz 2024'e dek uzatılmıştır.

İndirimli stopaj uygulamasına dair başkaca bir Karar alınmasa idi stopaj oranları aşağıdaki gibi olacaktı:

Devlet tahvilleri ve hazine bonolarından elde edilen gelir ve kazançlar:

- %10 oranında stopaja tabidir.
- Altına dayalı devlet tahvilleri ise tüm yatırımcılar için %0 oranında stopaja tabidir.

Hazine Müsteşarlığı Varlık Kiralama A.Ş. tarafından ihraç edilen kira sertifikalarından elde edilen gelir ve kazançlar:

- %10 oranında stopaja tabidir.
- Altına dayalı ihraç edilen kira sertifikaları ise tüm yatırımcılar için %0 oranında stopaja tabidir.

Dolayısıyla, Yeni Karar ile indirimli stopaj uygulamasının 31 Temmuz 2024 tarihine dek sürdürüldüğü görülmektedir.

5. 6362 Sayılı Kanun Kapsamında Kurulan, İpotek Finansmanı Kuruluşları Tarafından İhraç Edilen Varlığa Dayalı Menkul kıymetler, İpoteğe Dayalı Menkul Kıymetler, İpotek Teminatlı Menkul Kıymetler ve Varlık Teminatlı Menkul Kıymetlerden Elde Edilen Gelir ve Kazançlar

28/6/2022 ila 31/12/2022 (bu tarih dahil) tarihleri arasında iktisap edilen, 6362 sayılı kanun kapsamında kurulan ipotek finansmanı kuruluşları tarafından ihraç edilen varlığa dayalı menkul kıymetler, ipoteğe dayalı menkul kıymetler, ipotek teminatlı menkul kıymetler ve varlık teminatlı menkul kıymetlerden bazı kişilerce(*) elde edilen kazançlara uygulanacak stopaj oranı %5 olarak belirlenmişti. Bu menkul kıymetlere ilişkin stopaj daha önce %10 oranında uygulanmaktaydı.

6618 sayılı Cumhurbaşkanı Kararının Eki Karar ile belirlenen geçici süreli %5 stopaj oranı, 8002 sayılı Cumhurbaşkanı Kararının Eki Karar ile uygulama 30/4/2024 tarihine kadar uzatılmıştı.

Yeni Karar ile stopaj oranları 1 Mayıs 2024 ile 31 Temmuz 2024 tarihi (bu tarih dahil) arasında iktisap edilen, varlığa dayalı menkul kıymetler, ipoteğe dayalı menkul kıymetler, ipotek teminatlı menkul kıymetler ve varlık teminatlı menkul kıymetlerden elde edilen gelir ve kazançlar için stopaj oranı %7.5 olarak belirlendi.

İndirimli stopaj uygulamasına dair başkaca bir Karar alınmasa idi stopaj oranları aşağıdaki gibi olacaktı:

6362 sayılı kanun kapsamında kurulan ipotek finansmanı kuruluşları (bu şirketlerin kurucusu olduğu varlık finansmanı fonları ve konut finansmanı fonları dahil) tarafından

ihraç edilen varlığa dayalı menkul kıymetler, ipoteğe dayalı menkul kıymetler, ipotek teminatlı menkul kıymetler ve varlık teminatlı menkul kıymetlerden elde edilen gelir ve kazançlar:

- %10 oranında stopaja tabidir.

Dolayısıyla, varlığa dayalı menkul kıymetler, ipoteğe dayalı menkul kıymetler, ipotek teminatlı menkul kıymetler ve varlık teminatlı menkul kıymetlerde de indirimli stopaj oranı uygulamasının - stopaj oranlarının biraz arttırılması ile -esasen (sonradan yine uzatılmazsa) 31 Temmuz 2024 tarihine dek sürdürüldüğü görülmektedir.

Bu bülten hakkında daha detaylı bilgi almak için aşağıdaki kişilerle temasa geçebilirsiniz.

Saygılarımızla,

Kontak: Umurcan Gago
Unvan: Ortak
E-posta: umurcan.gago@pwc.com

Kontak: Merih Tümkeya
Unvan: Ortak
E-posta: merih.tumkaya@pwc.com